

**Протокол № 22 чергового засідання
Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини
Міністерства культури та інформаційної політики України**

14.12.2022

м. Київ

Присутні члени Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини: Бевз М. В. (онлайн), Биков І. Ю., Бобровський Т. А., Голота К. А., Гуцуляк Р. Б. (онлайн), Діхтяр Я. Я., Желтовський В. В., Івакін В. Г., Кальницький М. Б., Куделін А. Є.; Осиченко Г. О., Титова О. М., Харлап О. В. – *онлайн*.

Відсутні члени Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини: Груздо С.М., Цяук Л.І.

Присутні на засіданні (запрошені): В'ялець А. В., Петрик В. М., Шулешко І. В., Поштаренко Ю. Г., Вандюк О. П., Захарченко Є. С., Годзяковська О. В., Литвиненко І. А., Мороз М., Колесніков К. Л., Томашевський В. В., Кошман О. С., Островський П. В., Онищенко-Швець Л. С., Моріна А. В., Корнієнко В. В., Новицький І. В., Копил М.А. (онлайн)

Головує: Діхтяр Я.Я. (голова НМР)

Протокол веде: Голота К.А. (секретар НМР)

Науково-методична рада з питань охорони культурної спадщини Міністерства культури та інформаційної політики України (далі – НМР) під час чергового засідання 14.12.2022 одностайно підтримала розширений порядок денний засідання (див. Додаток № 1 до протоколу, п. б додано за пропозицією члена НМР Бобровського Т. А.) та заслухала наступні питання:

Слухали:

1. Науково-проектна документація з визначення меж та режимів використання території пам'ятки містобудування національного значення «Лисогірський форт Київської фортеці»»

<u>Замовник</u>	МКІП
<u>Розробник</u>	УДІКС
<u>Доповідач від розробника</u>	Поштаренко Ю. Г.
<u>Доповідач від замовника</u>	Петрик В. М.

До відома чинна облікова документація на пам'ятку містобудування

* Повідомлень членів НМР про наявність конфлікту інтересів не надходило

Виступили: Куделін А. Є., В'ялець А. В., Кальницький М. Б., Осиченко Г. О., Биков І. Ю., Захарченко Є. С., Бобровський Т. А., Івакін В. Г., Діхтяр Я. Я., Титова О. М., Желтовський В. В., Харлан О. В., Колесніков К. Л., Голота К. А.

Ухвалили рішення:

1.1. Відзначити виняткову цінність Лисогірського укріплення як єдиного збереженого земляного укріплення Київської фортеці та найкраще збереженого зразка фортифікаційного мистецтва кінця ХІХ ст. у Східній Європі.

1.2. З урахуванням представлених НІАМ «Київська фортеця» архівних матеріалів, рекомендовано збільшити визначену територію пам'ятки у південному напрямку з включенням до неї всіх потерн та історичних будівель форту (*пропозиція членів НМР – показати пам'ятку містобудування в межах, пропонованих розробником документації як межа території пам'ятки, за виключенням північно-західної ділянки, яка історично не належала до Лисогірського форту*).

1.3. Схвалити пропоновані розробником режими використання території пам'ятки. Наголосити на забороні на території пам'ятки нового будівництва та ландшафтних перетворень, що спотворюють історичний ландшафт (дозволяється лише реставрація з пристосуванням під музейну та суміжні функції).

1.4. Після доопрацювання в робочому порядку з урахуванням пп. 1.2-1.3, рекомендувати представлену науково-проектну документацію до погодження і затвердження у встановленому порядку.

1.5. Звернутись до місцевого органу охорони культурної спадщини з вимогою прискорити розгляд питання про взяття на облік щойно виявлених об'єктів культурної спадщини та виготовлення облікової документації на комплексну пам'ятку (архітектури, містобудування та археології, з урахуванням території об'єкта ПЗФ).

(«ЗА» – одноголосно)

Слухали:

2. Науково-проектна документація з визначення меж і режимів використання території та зон охорони комплексу пам'яток Васильківського укріплення Київської фортеці

Замовник ОШ «Лаврський»
Розробник ВНМДЦАС
Доповідач від розробника Шулешко І. В.

До відома: облікова документація на пам'ятку;
 звернення до членів НМР гр. Терновської О. Г.;
 звернення до голови НМР народних депутатів України
 (Грищук Р. П., Юрчишин Я. Д., Васильченко Т. І.)

* Повідомлень членів НМР про наявність конфлікту інтересів не надходило

Виступили: В'ялець А. В., Діхтяр Я. Я., Осиченко Г. О., Бобровський Т. А., Кальницький М. Б., Биков І. Ю., Куделін А. Є., Бевз М. В., Петрик В. М., Титова О. М., Колесніков К. Л., Островський П. В., Голота К. А., Харлан О. В.

Ухвалили рішення:

2.1. Рекомендувати розробнику доопрацювати представлену науково-проектну документацію з урахуванням наступних зауважень та рекомендацій членів НМР:

- в графічній частині роботи відобразити актуальну містобудівну ситуацію (показати всі наявні споруди, новобудови, звільнені від гаражів ділянки тощо) та позначити всі дисгармонійні по відношенню до пам'ятки будівлі;

- на території пам'ятки категорично заборонити реконструкцію із збільшенням існуючих габаритів (дозволяється тільки ремонт), в охоронній зоні зазначити допустимі граничні висоти для реконструкції наявної забудови;

- додатково дослідити архівні джерела та матеріали фотофіксації, розширити південну межу території пам'ятки з урахуванням фактичної реалізації проектних рішень (з метою включення до території пам'ятки всіх ділянок гласису);

- переглянути визначені межі охоронної зони пам'ятки (з урахуванням підсумків опрацювання попереднього зауваження, а також з урахуванням необхідності забезпечення гідрогеологічного захисту земляних споруд укріплення);

- навколо башт № 2 та № 3 територію пам'ятки визначити з урахуванням необхідного відступу від фундаментів для експлуатації та обслуговування споруд;

- надати секретарю НМР інформацію з питань, порушених у запитках, що надійшли до голови та членів НМР.

2.2. Після врахування наданих зауважень отримати відгук НІАМ «Київська фортеця» та представити доопрацьовану науково-проектну документацію на повторний розгляд НМР.

(«ЗА» – 11, «УТРИМАВСЯ» – 1)

Слухали:

3. Науково-проектна документація «Історико-архітектурний опорний план м. Тульчина Вінницької області з визначенням меж і режимів використання історичного ареалу та зон охорони пам'яток культурної спадщини» (доопрац.)

Замовник Тульчинська міська рада

Розробник ДП «НДПІ містобудування»,

Доповідачі від розробника Жаворонкова Т. Л.

До відома лист-погодження Управління містобудування та архітектури
Вінницької ОВА від 16.03.2022 № 07-03-946; протокол НМР
від 23.11.2022 № 21

* Повідомлень членів НМР про наявність конфлікту інтересів не надходило

Виступили: Титова О. М., Осиченко Г. О., Бевз М. В., Харлан О.В.,
Биков І. Ю., Кальницький М. Б., Діхтяр Я. Я.

Ухвалили рішення:

3.1. Представлену доопрацьовану науково-проектну документацію схвалити в цілому. При цьому додатково врахувати наступні рекомендації членів НМР:

- надати пропозицію про взяття на облік комплексу земської лікарні та двох особняків кін. ХІХ - поч. ХХ ст. (за видом архітектури), а також стародавнього єврейського кладовища (за видом історії);
- пропонувати прискорити зняття з обліку обох пам'ятників О. Суворову;
- схематично показати на кресленні конфігурацію фортеці та замку, відповідно скоригувати визначені межі зони охорони археологічного культурного шару (додати ділянки на заході та сході);
- узгодити між собою текстову та графічну частину роботи в частині висвітлення історичних етапів розвитку міста (етапи, описані у тексті ПЗ, привести у відповідність до етапів, показаних на відповідному кресленні).

3.2. Після доопрацювання в робочому порядку відповідно до п. 3.1 рекомендувати науково-проектну документацію до погодження та затвердження у встановленому порядку.

3.3. Нагадати замовнику про необхідність замовлення відповідної землевпорядної документації в межах визначеного історичного ареалу.

(«ЗА» – одногolosно)

Слухали:

4. Доопрацювання науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план м. Львова з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів»

Доповідач Діхтяр Я. Я.

До відома протоколи засідань робочої групи НМР №№ 4, 5;
таблиця врахування зауважень НМР (позиції 1-9).

* Повідомлень членів НМР про наявність конфлікту інтересів не надходило

Виступили: Бевз М. В., Куделін А. Є., Онищенко Л. С., Бобровський Т. А.,
Вандюк О. П., Голога К. А., Петрик В. М., Кальницький М. Б.,
Гуцуляк Р. Б., Харлан О. В., Титова О. М.

Ухвалили рішення:

4.1. Представлену доопрацьовану науково-проектну документацію схвалити і погодитись з встановленням одного історичного ареалу у визначених межах.

(«ЗА» – 9; «ПРОТИ» – 0; «УТРИМАВСЯ» – 3; не голосував – 1)

4.2. Пропонувати до взяття на облік традиційну історичну забудову (містобудівне утворення) на території історичного району Левандівка – розробнику додати відповідну інформацію в текстовій та графічній частині роботи. Місцевому органу охорони культурної спадщини забезпечити розроблення та подання до МКІП відповідної облікової документації на пам'ятку містобудування.

(«ЗА» – 11; «ПРОТИ» – 0; «УТРИМАВСЯ» – 1; не голосував – 1)

4.3. Щодо можливості врахування наданих НМР зауважень (позиції 5-9 таблиці) у редакції розробника/замовника вирішили таке:

поз. 5 – замість вимоги демонтажу існуючої дисгармонійної забудови в межах територій пам'яток можливо передбачити комплексне вирішення даного питання при подальшій регенерації відповідних кварталів з можливістю реконструкції такої забудови з метою приведення її параметрів до вимог ІАОП та/або затверджених у встановленому порядку режимів використання;

(«ЗА» – 10; «ПРОТИ» – 1; «УТРИМАВСЯ» – 1; не голосував – 1)

поз. 6 – наполягати на необхідності інформування ЦВС ЮНЕСКО щодо намірів містобудівних перетворень на всій території об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та в його буферній зоні відповідно до Порядку інформування, затвердженому наказом Мінкультури від 20.04.2018 № 345;

(«ЗА» – *одноголосно*; не голосував – 1)

поз. 7 – наполягати на врахуванні зауваження в наступній редакції: «До розроблення та затвердження у встановленому порядку окремої науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання території та буферної зони об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Ансамбль історичного центру Львова» на всій території об'єкта забороняється проведення робіт з нового будівництва, а також будівельних робіт на існуючих об'єктах, якщо наслідком виконання таких робіт стане збільшення висотності такого об'єкта або збільшення більш як на 15 відсотків зовнішніх геометричних розмірів його фундаменту; розміщення нових елементів благоустрою, пов'язаних фундаментом із землею (грунтом), тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, стаціонарних конструкцій для розміщення зовнішньої реклами. Земляні роботи на території пам'ятки проводяться виключно за умови проведення попередніх археологічних розвідок»;

(«ЗА» – 11; «ПРОТИ» – 1; «УТРИМАВСЯ» – 0; не голосував – 1)

поз. 8 – наполягати на наступній редакції: «Розроблення проектів об'єктів архітектури, які розміщуються в зонах охорони пам'яток культурної спадщини всіх видів та категорій здійснюється виключно на конкурсній основі. Необхідність оголошення таких конкурсів та їх умови визначаються за рішеннями центральних і місцевих органів виконавчої влади, що реалізують

державну політику в сфері охорони культурної спадщини, а також за ініціативою виконавчих органів місцевих рад, замовників та об'єднань професійних архітекторів»;

(«ЗА» – одногосно; не голосував – 1)

поз. 9 – пропонувати наступну редакцію: «Більш детальне дослідження внутрішньоквартальної забудови історичного центру передбачити при розробці окремої науково-проектної документації з визначення меж і режимів використання території та буферної зони об'єкту всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Ансамбль історичного центру Львова» та на наступних стадіях розробки містобудівної документації».

(«ЗА» – 8; «ПРОТИ» – 3; «УТРИМАВСЯ» – 1; не голосував – 1)

4.4. Після врахування п. 4.2 та коригування текстової частини відповідно до п. 4.3 у рекомендованій НМР редакції рекомендувати науково-проектну документацію до погодження та затвердження у встановленому порядку.

(«ЗА» – 9; «ПРОТИ» – 0; «УТРИМАВСЯ» – 3; не голосував – 1)

Слухали:

5. Про надання дозволу на відтворення у нішах північної стіни Кирилівської церкви (НЗ «Софія Київська») двох скульптурних образів

Замовник НЗ «Софія Київська»

Доповідач Корнієнко В. В.

До відома лист НЗСК від 11.11.2022 № 132/01-12/01 (з додатками);
протокол засідання Науково-методичної ради НЗСК
від 03.11.2021 р. № 10

* Надійшло повідомлення від членів НМР Бобровського Т. А. та Гуцуляка Р. Б. про наявність конфлікту інтересів

Виступили: Діхтяр Я.Я., Голота К. А., Желтовський В. В., Куделін А. Є.,
Биков І. Ю., Кальницький М. Б.

Ухвалили рішення:

5.1. Представлену концепцію розміщення музейних предметів у наявних декоративних нішах північної стіни Кирилівської церкви схвалити та рекомендувати надати відповідний дозвіл згідно з листом НЗСК від 11.11.2022 № 132/01-12/01.

(«ЗА» – одногосно)

Слухали:

6. РІЗНЕ. Про пам'яткоохоронні аспекти містобудівної реформи
(щодо законопроекту № 5655 та петиції гр. Проценка В. І. від 12.12.2022 № 22/173046-еп з вимогою накласти вето)

Доповідач Діхтяр Я. Я.

Виступили: Бобровський Т. А., Желтовський В. В., Титова О. М., Осиченко Г.О., Биков І. Ю., Голота К. А., Кальницький М. Б.

Ухвалили рішення:

6.1. Висловити значне занепокоєння окремими аспектами та наслідками містобудівної реформи в частині охорони культурної спадщини. Підтримати петицію на сайті Президента з вимогою накладати вето на законопроект № 5655.

6.2. Доручити голові НМР Діхтяру Я.Я. подати звернення від Науково-методичної ради МКІП до Міністра культури Ткаченка О. В. на підтримку позиції Міністерства, в якому наголосити на необхідності доопрацювання законопроекту з врахуванням пам'яткоохоронних вимог. Членам НМР надати пропозиції до тексту звернення.

(«ЗА» – одногolosно)

Голова НМР

Яків Діхтяр

Секретар НМР

Ксенія Голота

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

засідання Науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини
Міністерства культури та інформаційної політики України

«14» грудня 2022 р. о 12:00 год

м. Київ

1. Науково-проектна документація з визначення меж та режимів використання території пам'ятки містобудування національного значення «Лисогірський форт Київської фортеці»

Замовник МКІП

Розробник УДКС

Доповідач від замовника Петрик В. М.

Доповідач від розробника Поштаренко Ю. Г.

2. Науково-проектна документація з визначення меж і режимів використання території та зон охорони комплексу пам'яток Васильківського укріплення Київської фортеці

Замовник ОСН «Комітет мікрорайону «Лаврський»»

Розробник ДП «Всеукраїнський науково-методичний та дослідно-інформаційний центр архітектурної спадщини»

Доповідач від розробника Шулешко І. В.

3. Науково-проектна документація «Історико-архітектурний опорний план м. Тульчина Вінницької області з визначенням меж і режимів використання історичного ареалу та зон охорони пам'яток культурної спадщини» (доопрац.)

Замовник Тульчинська міська рада

Розробник ДП «НДІІ містобудування»,

Доповідачі від розробника Жаворонкова Т. Л.

4. Доопрацювання науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план м. Львова з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів»

Доповідач Діхтяр Я. Я. (протоколи робочої групи НМР №№ 4, 5)

5. Про надання дозволу на відтворення у нішах північної стіни Кирилівської церкви (НЗ «Софія Київська») двох скульптурних образів

Доповідач Корнієнко В. В.

6. РІЗНЕ. Про пам'яткоохоронні аспекти містобудівної реформи (щодо скандального законопроекту № 5655 та петиції гр. Проценка В. І. від 12.12.2022 № 22/173046-еп з вимогою накласти вето)

Доповідач Діхтяр Я. Я.